

**A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.**

Indult BÉTSBŐL Kedden 14. Februariusban 1792.

Belső elegyes Tudósítatok.

A' múlt Pénteken olly szép tavaszi nap-fény va-
la Bétsben, hogy minden felé ki nyilt rozsa-
kat keresünk vala. Szombaton, a' midőn a' Tö-
rök Követ bé-érkezett, olly kemény hideg szél fútt-
hogy a' Farkasbőr bunda-is alig győzheti vala tzer-
nával. Vasárnap egész estvig könnyvezett az idő.
Hétfőn esett dél-előtti 10 óráig a' viz, 's mit gon-
dol, mit nem az idő — ekkor tsak hirtelen rá-
gyújt a' havazásra, 's estvig havazván, a' már-is
alig úlzható sárt meg-nagyobbítá. — Mára vira-
dolog meg-fagya mint a' kontz, és most igen hi-
deg havazó időnk vagyon. — A' fő-fajás, ná-
ha, hurut és a' *Reumatismus* olly oltsó és közön-
séges Bétsben, hogy ritka betsületes ember az, a'
ki ezen alkalmatlan fársángi vendégek elől ki-ál-
hat. — Az egész világ ezen a' hangon panaszol-
kodik a' Tél és a' Fársáng ellen.

Pirosról Febr. 5-dikén ezt írják. — „Nállunk sok időktől fogva tartó iszonyú esözések vóltanak, úgy, hogy azt gondoltuk, hogy ez előtt tsak 6 héttel esett *Medárdus* napja ezen szökő esztendőben. A' föld árja (a' mint nállunk nevezik) iszonyú sok károkat tett a' gabonás vermekben; mellyekből a' gabonát, mint az Ürgét ki-kergette a' házba — de az alacsonyabb házokból ismét gazdástól edgyütt magosabb helyekre költöztette. — A' *Rátz Pápnak* dombos helyen lévén vermei, 33 esztendők alatt, azt vallya, hogy még így nem járt — és sok gabonáját vesztette-el. — „Itt *Báts Várme-gyében*, a' laposabb, vagy alacsonyabb *Bátskásá-gon* (a' több részét magoss *Bátskának* nevezik) a' régi *Rátz* lakasoknak *Traditiojok* vagyon, és úgy tapasztalták, hogy az időnek némelly, és bizonyos szakaszzaiban múlhatatlanúl elő szokott fordulni a' földnek ezen nyavallyája — az az: a' föld árja, melly akkor a' vetéseket-is semmivé téfzi; a' házakot el-rontja, mint ez előtt 3 esztendővel-is megtörtént, a' mikor a' b. e. II. *Josef* Császár által építettett némelly *Sváb* Helységek-is ki-mondhatatlan károkat vallottanak.

De még többet-is vétkezett a' Fársáng — nevezetesen a' folyó-vizek környékein. — Szathmárnak némelly utzáiba bé-ontott vala *Sára* napján a' *Szomos*, hol a' házoknak nagy romlást, a' lakasoknak pedig le-irhatatlan károkat okozott.

Meg-érkezett hát a' Török Követ a' múlt Szombaton 12 óra után Bétsbe nagy pompával. Már 9 órakor tolylong vala a' sokaság azokon az útakon, a' hol ennek kell vala menni a' maga szállásáig. Ezen sok ezer embernek sokasága 12 óráig várokozik vala utánna. Egy *Svadrom* vasas Katonák között jöve-bé; de az ötöt kisoró lovasoknak, és hintósoknak számok le irhatatlan vala. Az egész F. Ts. Kir. Udvar eleibe menvén, egy ablakból nézte ezen pompát, *Ferentz* fő Hertzegen kívül, kinek gyengélkedő egészsége a' külső Levegőre menni nem engedi. A' Török Követ szállása a' *Leo-*

pold Városnak leg-hátulsóbb részében az *Augarten* felé lévén, tsak nem az egész Várat meg-kellett néki, kerülni, mig szállására érkezett. Midőn a' Magyar Testörző házzal által ellenben ment volna, az Udv. szolgálatra éppen akkor menő Testörző Tisztekkel szembe találkozott; kik a' rettentő sokaság között paripán meg-álván, mig el-mennének, a' Követ meg-hajtotta magát nékik, és háromszor mejjét meg-ütötte. Az után a' nép közé uj pénzt, *Parát*, vagy a' mi néhai pénzünk szerint ezüst pótrát hányt egy néhányad magával. Minek utánna az első *visitáját* H. *Kaunitznál*, A. Birodalom V. Kántzelláriussa H. *Kolloredonal*, Status Réf. B. *Spilmannál*'s másut el-végzi, ugy lészén olztán pompás bé menetele az Udvarba — de erről ezután bővebben. — A' Berlinből itt keresztül ment Török Követ-is *Svéketből* küldött vala ő Felségéhez a' Béts-be jöhető engedelemért; mellyet ő Fellege néki meg engedvén, titkon bé jött, és a' mint értjük a' Status öreg Attya H. *Kaunitznál* ebédlett-is.

Az Austr. Belgiumba ki-rendelt fegyveres népnek sokasága 28-ezer 680 fegyveresekre mégyen. — A' Pruszszus Udvarral pedig nem tsak költsönös barátságai szövetségünk, hanem kereskedés-béli edgyezésünk-is minden órán világozságra fog jön.

Fébr. 7-dikén érkezett egy Kurir Nápolyból, ki a' Magyar Státusok által veretett, és a' F. Nápolyi Király számára Gr. *Széchényi* Ferentz Ur ő Exja által el-küldött pénzeknek bé-adattatásokról-is bővséges tudósítás hozott, melly szerint az ő Exja Audentziája e' képpen esett.

Január. 22-dikén dél tájban fel-gyülekeztek, a' Király' rendeléséből a' Ministerek, Hertzegek, Grófok, és más belső 's külső Országi Gavallérok, pompás öltözetekben a' Király' Palotájába; valamint a' Dámák-is a' Királynéhoz. Két udvari hat hat lovas hintókban küldettek Gróf *Széchényi* ő Excellentiájáért, Hertzeg *Riario*, és Nemes *Don Vespasiano Maedonio* Urak, kik-is az említett Méltó-

ságot. Országunk' Küldöttjét következő pompával vitték fel az Udvarhoz: Elöl lovaglott egy Osztály Lovas Katonáság a' *Nápolyban* őrizeten lévő Sereg közzül; ez után gyalogoltak H. *Riario*, és Ns *Macedonio* tselédjei; továbbá a' Gróf *Széchenyi* Inasai és Húszárjai; osztán a' Nápolyi Udvarnál lévő Ts. Kir. Követ H. *Ruspoli* tselédjei; végre az udvari liberias tselédek. Most jött már a' lovas pompás udvari hintó, mellyben Gróf *Széchenyi* Ferentz ő Excell. ja ült, Ns *Sopron* Vármegye' Forma-ruhájában (uniformis, vagy uniform); H. *Riario*, *Gentiluomo di Camera del Re* (Királyi Kamarás); és Ns *Macedonio*, *Magiordomo di Settimana* (azon a' héten szolgálatot tett Fő Udvari Mester) Urakkal együtt. Két felől a' hintó mellett, egy néhány Udv. Lakájok gyalogoltak; kiket két Strázsa-mesterek követtek lovon ki-vontt karddal.

A' második hat lovas hintóban ült az Ifjú Gróf *Széchenyi* Lajos' Nevelője *Tibolth* Ur érdemes Hazánkfia, a' ki-is Titoknoki Személyt viselt, és az emlékeztető pénzeket két kis módos ládátskában magánál tartotta. Véle ült egy Gavallér, *di Campo della Corte*. Harmadik húzomban érkezett H. *Ruspoli*, Ts Kir. Követ' 6 lovas hintaja, mellyben egy *Gentiluomo* (Nemes) ült. Követték még ezen hintót, H. *Riario*', N. *Macedonio*', és több más Gavallérok' gála hintajaik. Bé-fejezte ezen fényes sort ismét egy Osztály Lovas Katonáság. A' pompás menetel lett, *Vittoria* nevü uttzán, és *Chiája* nevü piatzon keresztül, mellyek rakva vóltak témérdek sok szemlélőkkel, kiknek a' szemekből-is öröm nézett-ki. A' Királyi Palota előtt való piatzon, a' Kapu' jobb része felől állott egy Osztály Gyalogság; bal része felől ismét más Osztály *Albániai* Katonáság, Magyar köntösben; által-ellenben pedig a' Kapuval egy Svadron Lovaság tisztelkedett. Ezek, katonai musikával, és egyéb tisztelet-tételekkel fogadták Gr. *Széchenyi* ő Excell. ját. Midőn a' Királyi Palota' első Szálájába ért vólna ő Kegyelmeisége: eleibe jött *Principe di Mignano* Gárda-

da-Lieutenant. A' második Szálában pedig a' szolgalaton lévő Kamarás Ur fogadta, ki-is, az említett Gárda Lieutenántal együtt, el-kisérte ő Excell. jat egésziz a' nagy *Galleridig*, a' hol volt a' Király, a' *Nápolyi* Fő Gavallérok' seregében. Bé-ér- vén ide Országunk' Küldöttje, háromszori magameg-hajtása után meg-állott egy lépésnyire a' Király előtt, 's Olasz nyelven tartott rövid Beszédjében elő adta a' maga Küldöttsége' okát; le-festette eleven szinekkal a' Magyar Nemzetnek ő Felsége eránt |viseltető mély tiszteletét, és szeretetét; 's Nemzetünket, kegyelségébe ajánlotta ő Felségének. Erre a' Király, igen kegyesen válaszolt. Ekkor által adta Országunk' Küldöttje, a' Tsászár 's Magyar Király', és a' Nádor-Ispány' ajánló Leveleiket. Azonban *Tibolth* Ur, ki eddig, más Követtség - Titoknokjainak hasonlatofsága szerint, *Galleria'* ajtajánál állott volt, oda vitte a' pénzes ládátskát, melly-is által adatott a' Királynak. Ezzel meg-hajtván háromszor magokat az Ország' Küldöttje, és a' Titoknokja, ki-mentek a' Király előll.

Innen, a' Fels. Királynéhoz vezetett Gróf *Széchenyi* ő Excel. ja; 's minekutánna ezen Felségnek Anyai nyelvén, az az *németül*, egy szép Beszé- detskét tartott; 's erre, Királyné ő Felsége igen kegyesen válaszolt volna ugyan tsak *Német* nyelven: általadatott a' pénzes ládátska a' Királynénak is hasonló tzeremoniával, mint már a' másik ládátska adatott volt a' Királynak. — Ezen költsönös megstízteltetések a' *Nápolyi* Felségeknek, 's édes Nemzetünknek, örvendezve szemlélték mind a' Király' Palotájába öszvesereglett Gavallérok, mind a' Királynéval volt Korona - Örököse, Kir. H. Asszony- kák, és más Fő Dámák. — Szállására lett vissza- vitele Országunk' Küldöttjének, a' fenn meg-irtt pompával ment véghez.

Alig ért haza ő Excel. ja a' maga szállására: már ott volt egy Királyi Követtség, melly által barát- tságos belzélgetésre hivattatott a' Gróf Ur ő Fel- ségé-

ségéhez. — Még egygyütt volt Király ö Felsége a' Fő Gavallérokkal, midőn meg-jelent nálla Országunk' Küldöttje, kinek is egy két lépésnyire elibe jöven a' Király, sok szép kifejezések között újra meg-köszönte, a' *Magyaroknak* rólla való szives meg- emlékezéseket: az emlékeztető pénzeket felette nagyra betsülte; 's készítettésekben mind a' gondolatot, mind a' munkát igen helyesnek ítélte. Botsá- natot kért végre, hogy az nap *Magynr* ruhában nem lehetett. „*De, úgymond, nékem is van éppen ollyan Forma-ruham, mint a' Gróf Uré*“ (t. i. világos ve- res kurta mente, ugyan azon szín nadrág, setét kék puliderrel; setét kék mellyre-való, kótság tollas kal- pag tarsolyos kard 's a' t.). Fogadta, hogy majd egy nap fel-veszi, 's ugyan ekkor *Magyar* ebédre fogja hívni a' Gróf Urat, kedves Hitvesével, szü- letett *Festetits Mária* Kis-Asszonnyal egygyött. „*Majd az ebéd alatt, monda a' Király, kezembe veszem, a' kis Primás Battyáni' példája szerént, a' nagy pohá- ramat, 's iszom az én kedves Magyarjaimnak egés- ségekert.*“ Ezen, 's több efféle nyájas, és úgy szól- ván, barátságos beszélgetése után, vissza vitette a' Király Országunk' Küldöttjét a' maga szállására.

Ezen öröm. napot igen nevezetessé teszi az is, hogy Országunk' Küldöttjének Nemzeti gazdag for- ma ruháján kívül, több drága *Magyar* öltözetek is szemléltettek a' Királyi Palotában. Magyarosan volt t. i. öltözködve H. *Auersberg* Adám is, kinek gaz- dag készületü mentéjén leg először tündöklött ekkor a' Sz. István Rendjének nagy tsillaga, mellyel a *Ná- polyi* Király által tiszteltetett meg, ö Ts. K. Felsége' nevében; továbbá: Gr. *Zichy* István; Gróf *Lamberg*; és *Szécsenyi* Lajos Iffjú Grófotska. — A' Dámák kö- zött *Magyar* ruhában tisztelkedtek: Országunk Kül- döttjének kedves Hitvese, született *Festetits* Gróf Ass- szony; és *Festetits* Maria Grof Kis Asszony, kiket a' Királyné, valamint már az előtt eggynehány napok- kal: úgy ekkor is nagy kegyelsséggel fogadott; mind a' két Audientziáknak szemlélésében részeltetett; 's nem kevés időt töltött a' vélek való barátságos be-
széll.

széllgetésben: minthogy a' kegyesség, tulajdonok ama' kedves emlékezetu *Maria Theresia* Szülöttjeinek. „

A' mi Kegyelmes Korona Hertzegünk még máig-is ottan ottan hideglelést tapasztal maga körül. — Feldmarsal Láj. Gr. *Khevenhüller* pedig terhes nyavallyában fekszik. — A' II-dik *Josef* halálának *Exequiái* ezen hónapnak 17-dikén és 18-dikán fognak tartatni; minthogy a' Fárságnak ezek legnevezetesebb napjaira esnek, ne hogy a' Musikusok és más Vendégfogadósok hátra maradást szenvedjenek. — — A' Bétsi *Redutban* szurkos körmű *Speculátorok*-is szoktanak többnyire mindég megjelenni. A' közelebb tartott *Redutból* egy *Kalandáriomot* vivének fogságba; mivel egy arany órát loptott. Ugyan ekkor Feldm. Gr. *Vallisnak*-is egy ereszényét 60 arannyal, és *Lenoble* Urnak egy arany *Piksissét* lopta ki zsebjéből a' Fársáng.

Eger 4-dik Febr. — Ezen folyó hónapnak első napján Fő Tisztelendő *Ambrosovszky* Mihály Kánonok Ur itten meghalálózván, mái napon elis temettetett, nyugodjon békefényben! — Sokokat lehetne ezen bölts, tudós, és nagy jó Urunk mind életéről, mind érdemeiről, mind pedig tselekedeteiről írni, de mind ezeket szánzándékkal elhalgatván, az az egy-is emlékezetre méltó, hogy már ő harmadik Egri Püspök alatt Actualis Kánonok lévén (a' mint mondatik, és nem-is lehetetlen) annyi sok pénzt gyűjtött, hogy ki-mondhatatlan: eztet egy részről tsudálni sem lehet, mert az Egri Káptalannak esztendőnként réa megy a' jövedelme 100-ezer R. ftra, a' Káptalanbéli Ur pedig csak tizenkettő, más részről tudják az egész Város tagjai millyen jó és nagy gazda vólt, mert egy izben a' lovait-is el-adta egyedül azért, mivel észre vette hogy a' lovak étzaka-is esznek. — Még a' Testamento-mat nem tudjuk, bár csak az Egri Szegénységnek is testált volna valamit! a' ki a' minapi Ujjságokban jelentett fatalis Casus, és mások miatt olly nagy inségben vagon, hogy mint T. *Borsod*, mint T. *Heves* T. Vármegye inquiral, mi lesz a' vége, nem tudjuk, az a' Város szerentséje, hogy nagy érdemü,

demű, igazság szerető, drága Urak a' Deputátusok. — Azt azonban (ha tsak — — —) által láthatjuk, hogy Városunk ilyen állapottyával nagy romlásra jut. Mi mindnyájan zokogó szavakkal azt kiálthattuk: *Exurge &c. 'Sólt 34. v. 23.* Ély sokáig szerentséssen Kedves *Kurárom!* kívánnya szivből — Igen jó akaród.

Eger Febr. 2-dikán. Az itt lévő Pap-nevelő Házban e' következő nevezetes történet adá elő magát a' napokban. Már régen hallom a' Nevendékektől, hogy bűdös húsnál, borsónál, lentsénél, kása 's pohánkánál, és böjtös káposztánál egyebet alig láthatnak asztaljokon. Panaszolkodtak az eránt Elő-járójoknál, de a' ki tsak biztatással intette őket a' szenvedésre. Ezen el-keseredvén bizonyos napközönségesen otthon maradtak, midön az Oskolába kellett vala mennick. Most már szorosán nyomozzák, ki lett légyen az Oskolából ki-maradásnak kivált képpen való Indítója, de minden nyomozás haszontalan. Ezekre a' kérdésekre: ki' vólt ama' kárhozatos vak-merőségnek Indítója? miért nem mentek az Oskolába? tsak így felelnek az ártatlan Nevendékek: Uram! A' bűdös hús tsömört, betegséget, és halált okoz, mi nem akarunk még az örökké-valóságba költözni; a' borsó sok szelet tsinál; a' pohánka ropog a' fogunk alatt, és hitván; a' kása tereh a' gyomorban, és nem lehet vele igazán jól lakni, 's a' t. adjátok - ki a' mi a' miénk, és tanulásainkat is jobb kedvel fogjuk folytatni, néktek sem adunk okot engedetlenségünk ellen panaszolkodni. A' Vár-bíró még sem tágit, leg-alább edgyet kettőt akarna az Indítók közzül körmére keríteni, és számki-vetésbe küldeni. Azonban úgy látszik minden nyomozás haszontalan, közvólt a' sanyaruság, közvólt az akarat-is, hogy a' rosznak határt velsenek. — Barátom én meg nem foghatom mi légyen oka azon fősvénységnek, mely ezeket az ártatlan Ifjakat olly igen sanyargatja. A' Pap-nevelő Háznak annyi Jóságai vagynak, hogy minden Nevendéket szája ize szerint lehetne tartatni.

tartani, és még-is — *Anri sacra famos, quid non mortalia pectora cogis?* — Részemről azt igirem néked édes *Kurirom*, hogy ha ezeknek a' szegény Ifjaknak alztaljak még ezután sem javul, napról napra meg-iróm mivel élnek, és hogyan sanyargattatnak, lássa a' Világ, hogy a' Clerus még a' Clerust-is taksálja.

Stiriának fő Várofsából *Grétzből* írják, hogy ott ezen napokban egy *Horváth* nevezetű született Magyar Kapitány múlték-ki életének 80-nadik esztendejében e' világból. Ezen szerentsétlen Hazánkfia már 34-dik esztendejét tölti vala ülve és feküve. A' *Hochkircheni* tsatában 1758-ban egyszeriben mind két lábait el-szakasztván egy ágyu gollyobis, nagy bajjal tartatott-meg élete. Az után a' *Mária Theresia* parantsolattyából *Bétsbe* hozattatott, és itt egész Kapitányi fizetését meg-nyervén, az óltanyúlt hoszszú, 's majd minden mozgás nélkül való életét, tsudára méltó vidámsággal töltötte-el. A' tudományi és világi dolgokban szüntelen szorgalmatos vólt. Nem sajnállott semmit inkább, mint azt hogy Belgrád meg-vételén jelen nem lehetett, melynek el-velztését 1739-ben maga-is szemlélte vólt. Midön a' *Laudon* halálát meg-értette, két napok alatt meg nem szünt a' szomorú sirástól.

A' *Tseh* Országból a' *Rénus* vize felé indulni parantsolatot vett *Hohenlohé* és *Breschainville* Regementtyei, közelebbről olyan rendelést vevének a' Bétsi Hadi Kantzelláriáról, hogy már tovább való parantsolatig ne mozdullyanak helyekből, hanem ő helyettek 5 *Tseh* Batalionok indullyanak oda, a' hová a' 2 nevezett Regementeknek kellett volna menni.

Külső Országi Tudósítások.

Anglia. — Még nem vagyunk egészen bizonyosok benne, mikor kezdődjenek a' Parlamenti ülések. *Londonból* azt írják, hogy Ján. 31-dikére rendeltetett volna az 1-ső ülés. — A' főbb vetélkedésekre az *Orosz Udvar* ellen tett, és a' még bizonytalan ki-menetelű *Napkeleti* háborúra tétetett 's tétetendő költségek fognak matériát szolgáltatni. — A' *Párisból Londonba* ment Nemzeti Követek, kikről tudjuk, hogy a' lett volna tzellyok, hogy a' Frantzia és Anglus Nemzet között, a' Spanyol és Német Szövetséget egészen le-hagyván, egy örökös és állandó Szövetséget kössenek, röviden jötenek az Anglus Ministeriummal. A' Közönséges Levelekből azt olvassuk, hogy *Pittől* e' következő rövid feleletet vették:

„*Anglia* fálylallya *Frantzia* Országának, a' maga vetélkedő társának esetét, mellyet ő maga örömeft kivánt volna fel-segélleni; de a' Ti ajánlástokat irtozva nézi. Mennyetek-el és mondjátok-meg azoknak a' *Rebelliseknek*, kik titeket ide küldöttetenek, hogy a' *Nagy Brittánia* magát soha annyira meg alázni nem fogja, hogy hazájokat áruló Spionokkal traktállyon. „

Mi *Pittnek* ezen feleletét se nem *Anglusból*, se nem *Frantziából* fordítottuk, hanem így tanáltuk ötet minden közönséges keringő Levelekben, és azok közzül egyből le-irtuk mi-is ide: tsak azt akartuk meg-jegyezni rólla, hogy már *Pitt* ezen feleletével az egész ujj *Frantzia* Constitutziót, mint a' gyermekek egy fuvással egyik a' másiknak kártyából épült tornyát, még éppen semmivé nem tette. Még azt sem tudjuk, hogy valyon *Pitt* ezen feleletét tsak ugy adta e' ezen *Frantzia* Deputátusoknak, mint privát személly, vagy mint Minister, és az egész Ministerium képében. De tégyük-fel, hogy mint Minister, és az Anglus Udvar rendeléséből befzéllett volna *Pitt* ezen pirongatódzó hangon a' *Frantzia* Deputátusokkal: ugyan rövid látású

tású Politikusnak kellene még is annak lenni, a' ki azt mondaná, hogy már ezért Anglia nem munkálódja a' Frantziák ujj Constitutiojának meg erősödését. — — — Azt, hogy az Anglus Udvar nem baráttya a' Frantziák Constitutiojának, minden tudja: — — de kérdés, hogy mi-képpen fog erről itélni a' nép? 's vallyon az alsó Parlamentomban az *Oppositions Partáj* mit fog a' dologhoz szólnani?

Nem szólhat ebbe a' dologba a' nép, és az alsó Parlamentom: — *ezt feleli tudom egy Aristokratikus*: — mert az e' féle Alliántziák dolga ez Udvarra illeti Angliában, nem a' Parlamentomot. — Ez helyyes felelet az igaz addig, míg pennával igazithatódik a' dolog: de mi helyest háborura kerülne a' dolog, mindjárt szólna hozzá a' Parlamentom-is; mert nem adna pénzt a' hadi készületekre, valamint most közelebbről is nem adott az Oroszok ellen.

Az *Orléáni* Hertzegről ezt írják, hogy el-hagyván Párist Londonba indult, mellyben némely Politikusok nagy alattomban valóságot akarnak észrevenni. — A' Frantzia Király nagyobbik testvére — *igy szólnak ezen Politikusok* — mivel a' Nemzeti-gyűlés hívására háza nem ment, minden jussát el-vezttette a' Koronához. Így fog járni nem sok idő múlva az *Artéhai Gróf*-is. Az után csak az *Orléáni Hertzeg* lélzen hátra az örökösök-közzül. Ez ellen-is egy Dekretomot fog ki-adni a' N. Gyűlés, melly szerint ha háza nem jön, el-vezti a' Koronához való jussát. Ez kapni fog az alkalmatosságon, és háza mégyen a' ki-fzabott időre, és a' Frantzia Koronához való jussal csak egyedül fog élni a' mostani Király után. — Ez elég mesterséges út lenne a' Királyi Koronához: de még eddig igen költeménynek tettik lenni.

Svédzia. — A' Svédok Királyának Lovászmestere még mind *Akhenben* vagyon a' Királynak lovaival és egyéb készületeivel együtt, és azt erősítik,

sítik, hogy minekutánna ezen Király *Gosle* Városában, a' hová még Jan. 20-dikán fíjával a' Korona Hertzeffel el-ment, a' Diétán a' maga tzéllyait végbe vitte, innen ismét *Akhenbe* fog vizsgálja jöni. — A' Svétziai 4 különböző Státusok, magános tanátskozás végett külön-külön gyűlnek öszve. E' végre a' Nemesi rend számára egy nagy Templom, a' Polgári rend számára egy ló-oskola, a' Papokéra egy tanuló Collegium' épülete, a' Parasztok Deputátusai számára ismét egy hasonló oskolai épület vagyon rendeltetve. Az edgyütt tartattatandó ülésekre nézve egy ujj palotát készített a' Király igen sietve; mivel ezen Városban még eddig nem vala olyan nagy ház, melly mind a' 4 Státusok' Députátusait bé-foghatta volna.

Regensburgból azt írják, hogy a' Frantzia Printzek bizonyoson a' Pruszszus Királyhoz folyamodtanak azért, hogy ez a' maga Frankoniai kerületbéli földére, nevezetesen *Bayrouthba* fogadná-bé őket. De mihellyest ezen szándéka a' Printzeknek a' Kerület Elölljáróinak tudtokra esett, ezek-is siettséggel Berlinbe küldöttek, tudtára adván a' Királynak, hogy a' ki-vándorlott Frantziákat, mind maga, mind a' Kerület kárára, bé-ne fogadja.

Nevezetes, hogy már nem tsak a' Nemesek, hanem a' földet mivelő lakosok-is véghetetlen számmal kezdenek Frantzia Országból ki-vándorolni. — Azt halljuk, hogy már most keményen meg-vagyon parantsolva, hogy Frantzia Országának határait Puszszus nélkül senkinek-is kereftül lépni szabad ne légyen. Ha ez igaz, egy kevelsé tsudállatos; mivel ellenkezik az ujj Constitutzióval; de könnyen meg-eshetik, hogy a' felettébb való ki-vándorlás tette ezen rendelést szükségessé, 's tsak addig tart, mig a' Constitutzió meg-fundállya magát. — Ha hihetünk egy e. hón. 2-dikán költ *Koblentzi* Levélnek, e' szerint nem hogy el-vezítették volna a' Frantzia Printzek reménységeket, sőt most biztattyák erősebben a' körülettek lévő Nemességet, melly végre Proklamátziot akarnak közönsé-
gessé

gessé tétetni, arra intvén ez által minden ki-vándorlottakat, hogy álhatatóságokat valahogy el ne veszítsék; mert nem meszse nagyon az az idő, midőn minden szenvedéseiknek örvendetes végét vitéz magok viseletek által elérhetik. — Azt mondják, hogy a' Printzeknek ezen Proklámátziójok igen nevezetes, és olyan formájú fog éppen lenni, mint a' hadnak ki-hirdetése.

A' múlt Jan. 28-dikán a' fegyveres vitézek érdemeinek meg-jutalmaztatása felett vetélkedtenek a' Nemzeti-gyűlés tagjai. Minden vélekedések felett kedvet tanált azoknak jóvasláfa, kik a' Constitutzió által bé-hozatott emberi egyenlőséget semmi részben nem akadályoztató meg-jutalmazásnak nemét akarják fel-állítani, u. m. a' Romaiknál szokásban vólt *Triumphus*: ki hagyván ebből azt a' minden szabad Nemzeteknek emberi érzékenységével ellenkező törvényt, hogy a' győzedelmesek az ő fogására esett ellenségeiktől kísértésenek. A' *Triumpháló* fő Generális egy győzedelmi kaputot fog ennek alkalmatosságával magára venni. Mellette mennek a' több magokat vitézségek által meg-külömböztetett katonák. Ezen bé-menetelben egy Polgárnak csak a' lézzen kötelelsége, hogy a' győzedelmesnek tselekedeteit hirdesse. Az egész *Triumphus* egy emlékezet oszlopa által hagyatik fenn-örök emlékezetül. Némellyeknek fejekre Polgár Koszoruk fognak tétetni.

Még két igen borzasztó hirekkel szolgálhatunk. A' régen *Hispaniola* nevet viselt, most pedig Sz. *Domingónak* neveztető Amériikai szigeten nem szűnik semmit a' vér-ontás. A' Szeretsenek minden ki-gondolható kinoknak nemével ölik a' fejer embereket: feszitik, akaasztják, és kerekezik őket. Nem lehet le-irni az itt véghez menő iszonyuságokat. Az eddig tétetett kár már 500 Mill. Livrákra számláltatik. — Ez egy olyan hir, melly az egész emberiséget illeti, és iszonyittya azoknak tselekedeteiktől, kik ezen folyó Sekulumnak végén, az e' félékre alkalmatóságot szolgáltattak. De egy más
hir

hir kering itt köztünk, a' mellyet már még a' Bétsi repülő Levelekben-is olvashat minden, és a' melly minket-is közelebb illet. Ezen hir *Limburgból* vette első eredetét, és azt erősíti, hogy a' Brábántziai öfzve esküdteknek Serge a' mi Kedves *Kristina* Hertzeg Afzszonyunkat-is a' maga véres áldozattyára ki-válofztott 104 familiák közzé tette vólt a' Brábántziban mulató minden Frantzia Nemesekkel együtt. — Már hatvannál többen el-fogattattak a' Korifeusok közzül. — Illyen magzatok származnak a' *Moszfzió Fanatismus* és *Madam Bigotteria* ágyas házaikból !!

Hazafiúi Tudósítás.

A' Pesti Deák Ujjságnak nagy érdemű Irója, kiről a' Kurirnak a' hónap' 24-dikén költ Levelében vólt szerentséje emlékezni, minthogy fokban, 's kivált a' tisztelendő Papi Rend, hazafiúi igyekezetének elő-segállését szivekre venni láttatnak, munkáját továbbá-is folytatja. Eppen ez a' nemes hazai szeretet indította a' *Kurirt* arra, hogy érd. Olvasójit, 's közönségelsen minden buzgó Hazafiakat ezen valóban szoros kötelefségeknék tellyesítésére kérje, és azokra, a' miket elébb említett Levelében a' Pesti Deák Ujjságnak érdemeiről szollott, emlékeztelése. Ugy reménylhetjük Hazánknek virágzását, ha annak történeteit egy buzgó Hazafi, fogja hirdetni az egész tudós Világ előtt. Az arra a' Deák Ujjságnak 10 forint esztendőnként, és a' kik még ez után fizetnek-is, azt első Januáriustól fogva vehetik. A' Posták tartoznak az Ujjságok' árrát, mint nagy részént Aerarialis pénzt, fel-venni és beküldeni.

Tudományt illető Tudósittások.

A' Báró Martini Természet Törvényében lévő Allatásainak, Német nyelvből Magyarra fordított magyarázatjának azon darabja, a' mellyben a' Részeknek Summája így következik:

I. *Rész.* Az Istenhez való Kötelelségekről, vagy a' természet szerint való Kegyelességről. — II. *Rész.* Az embernek magához való Kötelelségeiről, vagy a' természet szerint való tisztességről. — III. *Rész.* A' természet szerint való egyenlőségről, vagy a' másokhoz való nem-tökéletes köteleltségről. — IV. *Rész.* A' másokhoz fel-tétel nélkül való tökéletes köteleltségekről, vagy a' természet szerint való Igasfágságról szoros értelemben. — V. *Rész.* Az ember gondolatjainak ki-fejezésekben való köteleltségeiről. — VI. *Rész.* A' Tulajdonról, és annak tsupán eredet szerint való meg-szerzésének módjáról, az Elfoglalásról. — VII. *Rész.* A' Tulajdonak munkálkodásáról, vagy pedig azokról a' jussokról és köteleltségekről, a' mellyek a' Tulajdonból és a' hozzá való növéseből származnak. — VIII. *Rész.* A' Szövettségekről. — A' bírásra való Jusról, és az ugy goldott Tulajdonról. — X. *Rész.* A' jól tévő Szövettségekről különösön. — XI. *Rész.* A' Tserét illető Contractusokról közönségesen, és a' dolgoknak árrokról. — XII. *Rész.* A' Tserelésnek külömb külömb féle módjairól. — XIII. *Rész.* Az Esküvésről, és a' Szövettségeket meg-erősítő más egyéb módokról. — XIV. *Rész.* A' Köteleltségek alóll való fel-szabadulásnak, és a' Szövettségek' fel-bontások módjairól. — XV. *Rész.* Azokról a' szabados Eszközökről, a' mellyek által az ember magát a' természeti állapotban leg-jobb módal helyhezheti. — XVII. *Rész.* A' Társaságokról közönségesen. — XVIII. *Rész.* A' házolsági Társaságról. — XIX. *Rész.* A' Szülék és a' Gyermekek között való Társaságról. — XX. *Rész.* Az Uri, és a' Szolga között lévő Társaságról. — —

XXI. Rész. A' Házról, vagy a' Familiáról, és az örökséghez való Jusról.

A' közelebb jövő *Josef* napi Pesti Vásárra el fog készülni, és Pesten Könyváros *Weingand* Urnál fog találtatni. Ezen Munka nagyobb nyóltzadba nyomtatva mint egy 34. árkusra mégyen, melly szerint az árra 1. R. for. és 30 x-ra határoztatott; azért a' kik ezen Könyvet magoknak meg-ízerzeni kívánnák, a' fennebb említett Könyv-áros Urnál meg-találhatják, nem külömben *Huszti Andrásnak* Erdélyről *Ó és Ujj Dácia* nevezet alatt készített Magyar Historiáját egy R.f-ért, a' melly Könyvet kevés idő mulva Erdélyben Kolosvárt T. Szathmári P. *Sigmund* Urnál, N. Enyeden T. Prof. *Benkő Ferentz* Urnál, M. Vásárhellyen pedig a' Réfor. Collegium Bibliothecariusánál - is meg-lehet találni. D. S.

Viennæ in Tipographia Surdorum et Mutorum opus omnibus concionatoribus et animarum Pastoribus sumopere comendandum, sub tituló:

Allgemeines Magazin für katholische Prediger und Seelsorger: idiomate Germanico imprimetur. Constabit 12. circiter tomulis, de quibus omni mense unus prodibit in prænumeratione pro 40 xr. Prænumerationis accipitur usque ad 7-mam Martii sequentibus in locis. Posonii apud R. I. D. Can. *Meyer* Directorem Seminarii. Magnovaradini apud R. D. C. *Godsa*. Ungvarini apud R. D. P. *Tarkovits*.